

KLAGANDE

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Gävleborgs län
801 70 Gävle

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gävleborgs läns beslut den 3 maj 2022, dnr 3416-2022
Bilaga 1

SAKEN

Skydds jakt efter varg

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Gävleborgs län beslutade om skydds jakt efter en varg i Kors Krogen, Ljusdals kommun. Jakten får bedrivas fr.o.m. den 3 maj till och med den 24 maj 2022. Skäl och villkor för beslutet m.m. framgår av bilaga 1.

PARTERNAS INSTÄLLNING

[REDACTED]
[REDACTED] yrkar i första hand att beslutet ska upphävas.
I andra hand yrkar [REDACTED] att jakttiden kortas ned samt att villkoren för hundanvändning korrigeras för att inte utsätta viltet för onödigt lidande. Dessutom yrkas att beslutet om att kroppsdelar från ett eventuellt fälld djur ska tillfalla jakträttshavaren upphävas. [REDACTED] anför i huvudsak följande. Rovdjur kan ibland komma nära bebyggelse i glesbygd vilket inte är onormalt i sig. Flera av observationerna har inte kvalitetssäkrats. Vargen har inte närmat sig människor inom det avstånd eller på så sätt att ett avlägsnande kan vara aktuellt. Att några känner oro över att låta barn vistas utomhus är inte tillräckligt för beslut om skydds jakt. Allvarlig skada har inte inträffat. Området utgör en utpräglad glesbygd varför viss vargförekomst får anses naturlig. Annan lämplig lösning finns i form av lapptyg för att hålla vargen utanför ett visst område. Varg rör sig över stora områden. Genom att tillämpa en lång tidsperiod för skydds jakt riskerar länsstyrelsen att en annan varg kommer in i området och fålls. Då uppnås inte syftet med jakten. Villkoren för hundanvändning strider mot jaktlagen och utsätter vargen för onödigt lidande. I beslutet anges inte heller något förbud mot att byta ut hundar under dagen.

██████████ yrkar i överklagan att beslutet ska upphävas och anför i huvudsak följande. Beslutet om skydds jakt omfattar en varg som betraktas som F2:a vilket betyder att den är genetiskt viktig. Genetiken hos F2:or är viktigare nu när reproducerande immigrant vargar saknas. Ansökningar om skydds jakt har beviljats utifrån hörsägen om oskygga vargar. Länsstyrelsen har misstolkat viltskadecenters rekommendationer och beslutet är inte förenligt med art- och habitatdirektivet. Vargen har ett normalt beteende och viker undan vid kontakt med människor.

██████████ yrkar att beslutet ska upphävas och anför i huvudsak följande. Det framgår inte av beslutet vilken grund länsstyrelsen beviljar skydds jakt utifrån. Oavsett så är inte kriterierna uppfyllda. Vargstammen är sårbar utifrån en genetisk synpunkt varför beslut om skydds jakt inte bör omfatta F:2 or. För att bevilja skydds jakt måste det vara fråga om en hög grad av sannolikhet för allvarlig skada. Det kan ifrågasättas om kriteriet ett allt överskuggande allmänintresse är uppfyllt i målet. Det är oetiskt att bevilja jakt på en tik som kan ha valpar.

Länsstyrelsen finner inte skäl att ändra sitt beslut.

RÄTTSLIG REGLERING

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 23 a § första stycket jaktförordningen (1987:905) är förutsättningar för skydds jakt på varg att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom ske i något av de syften som uppräknas i paragrafen, bl.a. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön, eller för att förhindra en

allvarlig skada särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom.

Av 23 b § jaktförordningen följer att beslut om skyddsjakt på varg får fattas av länsstyrelser om det finns förutsättningar enligt 23 a § efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada eller på eget initiativ. Om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå får beslut om skyddsjakt fattas även om någon skada ännu inte har inträffat eller om skadan ännu inte nått en allvarlig nivå.

Avgöranden

I EU-domstolens avgörande C-342/05 *Kommissionen mot Finland*, punkt 25, uttalas att direktivets undantagsbestämmelser ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att det föreligger nödvändiga förutsättningar för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 art- och habitatdirektivet. Det krävs också att det framgår att en beslutad skyddsjakt i syfte att förebygga allvarlig skada kan förväntas uppfylla sitt mål (punkt 42-43).

I EU-domstolens avgörande C-674/17 *Tapiola* understryks restriktiviteten, samt kraven på motivering och förväntad måluppfyllnad, vid tillåtande av dödande av varg. Målet gällde stamvårdande jakt (licensjakt), men relevant för gynnsam bevarandestatus är domstolens uttalande (punkt 59) att det som huvudregel är nödvändigt att bedöma vilken inverkan ett undantag får på ett lokalt bestånd för att kunna bedöma vilken inverkan ett undantag får för bevarandestatusen för hela det aktuella beståndet.

Av proportionalitetsprincipen, som slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (se dom i mål C-76/08, *Kommissionen mot Malta* punkt 57

och 64), följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget. Likaledes har Naturvårdsverket, när det gäller de avvägningar som ska göras mellan olika intressen, uttalat att ju större negativ påverkan ett beslut om skydds jakt har på populationen av den aktuella arten desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a § jaktförordningen (Naturvårdsverkets rapport 6568, Riktlinjer om skydds jakt 2012, s 12).

Förarbeten

I områden med rovdjursförekomst är rädslan för att bli attackerad av rovdjur generellt större än i andra områden. Det finns också en utbredd rädsla som hör samman med risken att ens tamdjur angrips av rovdjur. Orientering, jogging, skidåkning, ridning, hundträning och bärplockning är därmed aktiviteter som människor kan känna tveksamhet inför att utföra och därför välja att upphöra med i områden med rovdjur. Det finns vidare platser i landet där föräldrar känner osäkerhet inför att låta sina barn gå ensamma till skolbussen av rädsla för stora rovdjur. Allteftersom vargen sprider sig kan den även utgöra problem för annan tamboskap och tamdjur. Det finns i dag en oro bland befolkningen i de delar av landet som har stor förekomst av varg. Oron påverkar människors vardag. Regeringen tar denna oro på stort allvar och anser bl.a. att vargar inte ska uppehålla sig i tätbebyggda områden eller i närheten av bostäder på landsbygden. I de fall skydds jakt kan bli aktuellt enligt 23 a och 28 §§ jaktförordningen måste den vara rättssäker och ge den som värnar sina djur bra möjligheter till detta. (Prop. 2012/13:191 s. 24 och s. 40).

Litteratur

Av rapport från Viltskadecenter, SLU 2016-4, framgår bl.a. följande. Att rovdjur rör sig i närheten av bebyggelse och annan mänsklig aktivitet förekommer i alla områden där det finns både rovdjur och människor. Det som i slutänden är avgörande för vilka åtgärder som sätts in är i första hand om t.ex. en varg visar ett oönskat beteende. Det som kan hanteras är sannolikheten för

att den aktuella situationen ska leda till skador på tamdjur, sällskapsdjur eller människor samt den rädsla som människor upplever. De enstaka angrepp på människor som har inträffat i områden som liknar Skandinavien har vid flera tillfällen varit knutna till en längre period av tillvänjning, där vargar under månader eller år har vistats och även ätit avfall eller matrester i anslutning till mänsklig aktivitet. En problemvarg beskrivs som en individ som förändrat sitt beteende på ett sådant sätt att den kan förväntas uppvisa ett oönskat beteende nära hus eller människor i större utsträckning än en annan genomsnittlig varg skulle göra. Det krävs då dokumentation som visar att varg vid upprepade tillfällen och under en längre tid vistats inom 30 m från bostadshus eller människor i dagsljus eller mörker.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om samtliga förutsättningar för skyddsjakt är uppfyllda. Det är länsstyrelsen som har bevisbördan för detta.

Allvarlig skada och allmän hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen har beskrivit den aktuella vargen som en problemvarg som rör sig nära människor och bebyggelse som utgör en potentiell fara och risk finns för allvarlig skada.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av utredningen i målet framgår att vargen ifråga har uppehållit sig i det aktuella området under en relativt lång tidsperiod och att den har varit synlig i det centrala samhället med täta intervaller, även under dagtid och i nära anslutning till en förskola. Detta finns dokumenterat genom ett flertal synobservationer som sammanställts av boende i området samt genom bilder och filmer från bl.a. övervakningskamera. Av beslutsunderlaget framgår att det finns ett tiotal synobservationer (utöver kamera och spårobservationer) av den aktuella vargen under tiden närmast före beslutet. Några observationer är inifrån bostadshus eller på längre avstånd och

några har inte preciserats till exakt avstånd och klockslag. Enligt andra observationer förekommer uppgift om att varg befunnit sig inom 20 meter från människa vid i vart fall fyra tillfällen, varav ett tillfälle i slutet av april då avståndet mellan varg och människa var så kort som fem meter. Sammantaget ger antalet och beskaffenheten av observationerna bilden av en eskalerande situation med frekvent vargförekomst där varg normalt inte bör förekomma. Av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet och risken för allvarlig skada föreligger därför skäl till skydds jakt.

Gynnsam bevarandestatus

Förvaltningsrätten kan konstatera att vargen i Sverige sedan tidigare har bedömts ha en gynnsam bevarandestatus (HFD 2016 ref. 89). Den senaste inventeringen 2020/ 2021 visade att det finns närmare 395 vargar i Sverige, vilket innebär att den svenska populationen ligger över referensvärdet på 300 vargar som är ett av kraven för gynnsam bevarandestatus. På förvaltningsnivå framgår att det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har 36 familjegrupper (360 individer) av varg medan miniminivån för förvaltningsområdet uppgår till 28,5 familjegrupper (285 individer). Vad avser Gävleborgs län visar preliminära inventeringsuppgifter (efter verkställda beslut om licensjakt) att länet berörs av tio familjegrupper och fem revirmarkerande par. Den beslutade miniminivån för länet uppgår till 3,5 föryngringar.

Enligt vad som angetts ovan ska myndigheter också beakta vilken inverkan ett undantag får på ett lokalt bestånd, för att kunna bedöma vilken inverkan detsamma får för bevarandestatusen för hela det aktuella beståndet. Av det överklagade beslutet framgår att vargen förmodas komma från reviret Stavsättra och betecknas som en F:2a.

En varg betecknad F:2 har visserligen ett högre genetiskt värde än en genomsnittlig varg men betecknas inte per definition som genetiskt viktig varg.

Undantag från skyddssystemet ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget. I förevarande fall har konstaterats att det föreligger skäl för skydds jakt av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet. Det rör sig således om ett intresse som gör sig mycket starkt gällande. Vid en avvägning mellan de i ärendet motstående intressena, anser förvaltningsrätten att det inte föreligger hinder mot skydds jakt utifrån kriteriet upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för vargen i dess naturliga utbredningsområde. Skäl saknas därför att ändra beslutet på denna grund.

Annan lämplig lösning

Av det överklagade beslutet framgår att även att andra lämpliga lösningar övervägts som exempelvis skrämning. Vargen har varit utsatt för mänsklig påverkan i samband med skydds jakt. När vargen närmat sig människor har försök gjorts att skrämja bort vargen med ljud och ljus. Vargen har återvänt till bebyggelse en kort tid därefter. Effekten av skrämning har bedömts som svår att genomföra med gott resultat och utgör inte en annan lämplig åtgärd i detta fall.

Villkor

Enligt förvaltningsrättens mening har det inte framkommit skäl att ändra villkoren för beslutet.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten bedömer sammanfattningsvis att samtliga förutsättningar för att fatta beslut om skydds jakt avseende en varg i det aktuella området är uppfyllda. Anledning att ändra villkoren för jakten har inte framkommit. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Victoria Bäckström

Lagman

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED]
[REDACTED] deltagit.

[REDACTED] har föredragit målet.

Beslut

Datum
2022-05-03Diarienummer
3416-2022Anders Carlström
Losvägen 43
827 72 KorskrogenFÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ
H3:5INKOM: 2022-05-05
MÅLNR: 824-22
AKTBIL: 5

Elektronisk delgivning

Beslut om skydds jakt efter varg

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) varg i Korskrogen, Ljusdals kommun, inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 till detta beslut.

Länsstyrelsen medger att skydds jakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas för att underlätta skydds jakten.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 18 § jaktförordningen att skydds jakten får bedrivas med hjälp av hund.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att skydds jakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Villkor

1. En (1) varg får fällas.
2. Skydds jakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 24 maj 2022.
3. Skydds jakten får endast bedrivas efter individ som går ensam.
4. Länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedda personer får utföra jakten med stöd av detta beslut.

5. Högst tre hundar som förföljer en och samma varg får användas i enlighet med detta beslut.
6. Länsstyrelsen avlyser jakten om tilldelad varg fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret är oskadat beslutar länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.
7. Fälld varg besiktigas av länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras på särskilt anvisad blankett. Flådd helkropp samt referensprov i form av hudbit tas omhand av länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinnet ska chipmärkas av länsstyrelsen och tillfaller därefter jakträttshavaren. Jakträttshavaren ska erhålla kopia av besiktningsprotokollet.
 - a. Om jakträttshavaren önskar kan denne ansöka om återtag av andra delar av djuret, t.ex. skallen. För att detta ska vara möjligt måste detta meddelas länsstyrelsens besiktningspersonal omgående som noterar detta i besiktningsprotokollet. Återtaget kan komma att omfattas av en avgift.
8. Efter avslutad skydds jakt, oavsett utfall, ska sökanden inkomma till länsstyrelsen med en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällts ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit **senast två veckor** efter djuret fällts.

Beskrivning av ärendet

Den 27 april inkom en ansökan om skydds jakt efter en varg i Ljusdals kommun till länsstyrelsen. Anledningen bakom ansökan anges vara oro över att låta barn vara utomhus med hänvisning till att en varg rört sig i byarna en längre tid. Sökande anger att vargen blivit observerad dagtid vid ett flertal tillfällen och att det har rapporterats om att ett flertal katter försvunnit.

Länsstyrelsens kännedom om varg i området

Inventering av varg pågår mellan den 1 oktober till den 31 mars. Resultatet fastställs, efter fördelning mellan angränsande län, i juni av Viltskadecenter. Enligt det preliminära resultatet angränsar det aktuella området till ett annat revir.

Reviret Skrottmyren ligger beläget nordost om det aktuella området. Ljusnan fungerar som en naturlig barriär och revirgräns, länsstyrelsen har inte hittat några tecken på att vargarna i reviret Skrottmyren gått över denna gräns. Reviret Skrottmyren har blivit utpekad som ett alternativt jaktområde i årets licensjakt efter varg (dnr 46-22). Fem vargar har

förvaltats bort i samband med jakten innan Kammarrätten inhiberade jakten den 14 januari (mål nr 122-22).

I det aktuella området har länsstyrelsen under inventeringsperioden dokumenterat ett revirmarkerande par. Hanen i paret har från maj 2021 observerats nära bebyggelse och människor, vilket resulterat i ett flertal skydds jaktansökningar. Den 4 februari 2022 fälldes en varg i området med stöd av ett beslut om skydds jakt (dnr 15-2022). Vargen som fälldes bekräftades vara hanen i reviret Stavsättra, individ G149-21. Kvar i området blev den revirmarkerande tiken, G229-19. Tiken har efter skydds jakten fortsatt observerats i området och rör sig i ett liknande rörelsemönster som hanen påbörjat i och mellan de byar som angränsar till Korskrogen.

Länsstyrelsen har efter den avslutade skydds jakten tagit emot ett flertal rapporter om en varg med ett avvikande beteendemönster, där den bland annat rört sig på och mellan gårdar upprepade gånger. Vargen har dokumenterats på en gård där den stod fem meter från gårdsägaren innan den avvek. Den har observerats inne i Korskrogen, cirka 150 meter från förskolan, mitt på dagen av ett flertal människor. Länsstyrelsen har även mottagit en film från övervakningskamera där vargen rör sig inne i Färila, förbi en mataffär.

Motivering till beslutet

Vid prövning av om skydds jakt ska beviljas gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter som finns till att förebygga skada samt vilken möjlighet det finns till annan lämplig lösning utöver skydds jakt. Länsstyrelsen beaktar även vargstammens utveckling i länet samt de berörda vargarnas genetiska status. Vidare bedömer länsstyrelsen om det går att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

Definitionen¹ av en problemvarg är en individ som har förändrat sitt beteende på ett sådant sätt att den kan förväntas uppvisa ett oönskat beteende nära hus eller människor i större utsträckning än en annan genomsnittlig varg skulle göra. Om en varg under flera månader rör sig nära människor och/eller bebyggelse så kan det förväntas att vargen vänjer sig vid människan till en viss grad och därmed inte viker av i samma utsträckning när människor närmar sig. Vargar som vant sig till människan på detta vis kan i trängda situationer uppvisa ett aggressivt

¹ Nära vargar – Rekommendationer för hantering av situationer med vargar nära bostadshus eller människor. Rapport från Viltskadecenter, SLU 2016-4

beteende och därmed utgöra en potentiell fara. För att undvika en sådan situation bör tillvänjning av varg förebyggas i ett tidigt skede.

Viltskadecenter har vidare gjort en bedömning vid vilken omfattning åtgärder krävs och hur dessa ska se ut. Enligt denna bedömning finns en ökad risk för allvarlig skada om en eller flera vargar vid upprepade tillfällen och under en längre tid har rapporterats vistas inom 30 meter från en eller flera människor i dagsljus eller mörker.

Vargen har i det aktuella fallet rört sig i området sedan slutet av december 2021, vilket bekräftats av DNA-resultat. Hon började då gå tillsammans med en individ som kontinuerligt sökt sig till bebyggelse och närheten av människor. Det kan konstateras att hon rör sig i samma rörelsemönster mellan byarna och närmar sig människor på ett, för arten, avvikande sätt. Länsstyrelsen tar i bedömningen av beteendet även in den information som inkommit i samband med det tidigare beslutet om skydds jakt (dnr 15-2022), då flertalet av observationerna även hänvisade till tiken i fråga. Då kunde även länsstyrelsens fältpersonal kvalitetssäkra rörelsemönstret hos paret genom spårloggar i några av byarna.

Ingen annan lämplig lösning

För att ett beslut om skydds jakt ska vara aktuellt så ska det bland annat inte finns några andra lämpliga lösningar på situationen som uppstått. När det kommer till vargar med oönskat beteende tittar länsstyrelsen i första hand på om det är något som lockar in rovdjuret i samhället och på så sätt utgör anledning till att det uppehåller sig där en längre tid. I det aktuella fallet har länsstyrelsen inte hittat något som lockat in vargen i samhällena annat än för att tillfälligt jaga rådjur. Länsstyrelsen menar att de frekventa observationerna av spår påvisar att vargarna uppehåller sig kontinuerligt i områdena och att det därmed ökar en risk för att tillvänjning kan ske.

Vidare tittar länsstyrelsen på möjligheterna att utföra skrämnel för att hindra vargen i sitt rörelsemönster samt i försök att återskapa rovdjurets naturliga skygghet för människan. Skrämnel som syftar till att avskräcka djur från att besöka en viss plats eller uppvisa ett oönskat beteende har provats på flera olika arter, generellt tycks denna typ av skrämnel vara mindre effektiv på rovdjur än på annat vilt. Metoder som testats i syfte att korrigera oönskat beteende hos varg är olika typer av projektiler som orsakar djuret smärta (till exempel gummikulor) och pyroteknik med höga smällar och skarpa ljus som briserar nära djuret. Viltskadecenter har sammanställt en tabell¹ innefattande skrämnelåtgärder riktade mot varg där det framgick att sannolikheten att skrämnelåtgärden skulle resultera i en bestående beteendeförändring är relativt liten. Förklaringen ligger i hur väl det går att koppla den obehagliga skrämnelåtgärden till

det beteende som man vill korrigera hos vargen. Liknande scenario går att hitta i träning av hund i de fall där bestraffning används för att förändra hundars beteende. Det krävs ofta fler än ett bestraffningstillfälle och ju svårare det är att rent praktiskt få till tajming och precision, desto längre tid krävs för att hunden ska förstå kopplingen mellan beteende och bestraffning. När det kommer till vargar så är det dessutom omöjligt att styra miljön där beteendet sker vilket innebär att varje gång en varg närmar sig en människa eller ett bostadshus och den inte blir bestraffad eller hittar något ätbart avfall späds effekten av bestraffningen ut och det önskade beteendet förstärks.

Tiken har rört sig i området under minst fyra månader, när hon närmast sig människor har de försökt värja sig med hjälp av ljud och ljusskrämsel. Det har rapporterats att hon endast några dagar senare dyker upp på samma ställe igen. Hon har dessutom varit utsatt för mänsklig påverkan i form av skydds jakt i samband med att hanen i reviret fälldes i februari, den åtgärden uppges inte heller resulterat i någon effektiv skrämsel då hon fortsatt röra sig i området.

Länsstyrelsen konstaterar, med hänvisning till att annan skrämsel är svår att få till på ett effektivt och framgångsrikt sätt, att andra lämpliga lösningar därför saknas.

Vargen i Sverige och Gävleborg

Inventering av varg pågår mellan den 1 oktober till den 31 mars. Den slutliga rapporten fastställs först i juni. Det preliminära resultatet visar att Sverige berörs av 51 familjegrupper, ett flertal delas dock med Norge. Under föregående inventeringsperiod 2020-2021 kvalitetssäkrades 39,5 familjegrupper i Sverige, vilket motsvarar 395 individer.

Naturvårdsverket rapporterade 2019 till EU kommissionen att vargen i Sverige har gynnsam bevarandestatus och den bedömningen vidhålls i beslut den 28 juni 2021 (NV-04765-21). På förvaltningsområdesnivå framgår att det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har 36 familjegrupper av varg enligt föregående inventeringsperiod 2020-2021. Miniminivån för förvaltningsområdet är beslutad till 28,5 föryngringar (Naturvårdsverkets beslut den 9 maj 2019, NV-01525-18).

Den beslutade miniminivån i Gävleborgs län är 3,5 föryngringar (NV-01525-18). Under inventeringsperioden 2020-2021 berördes Gävleborgs län av elva familjegrupper och efter delning med angränsande län innebar det 8,17 länsegna familjegrupper, tillika föryngringar. Två av dessa upplöstes i enlighet med beslut om licensjakt efter varg 2021 (dnr 7424-2020). Det preliminära resultatet från inventeringsperioden 2021-

2022 visar att länet berörs av tio familjegrupper och fem revirmarkerande par.

Reviret Stavsättra har genom DNA-analyser konstaterats bestå av en hane från reviret Råken och en hona från reviret Tönsen. Honan betecknas därmed som en F2:a då hennes mamma, tillika den revirmarkerande tiken i Tönsen är en avkomma från en invandrad varg och i sin tur betecknas som en F1:a. Viltskadecenter har i samband med licensjakt efter varg 2021 uttalat sig i förhållande till F2:or. Viltskadecenter gjorde då bedömningen att det var så pass många F2:or i den svenska populationen att de per individ inte är att betrakta som genetiskt värdefulla. Länsstyrelsen kan inte se att populationen ändrat sig avsevärt efter denna bedömning och konstaterar i och med det att honan inte är att definiera som genetiskt värdefull.

Länsstyrelsen har därmed gjort bedömningen att skyddsjakten inte har någon betydande negativ påverkan på länets eller landets vargstam och inte heller försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus inom dess naturliga utbredningsområde.

Sammanfattning

Länsstyrelsen gör bedömningen att vargen som rör sig i området kring Kors Krogen uppvisar ett oönskat beteende då den fortsatt söker sig till områden där människor rör sig frekvent.

Länsstyrelsens bedömning är att om vargen får fortsätta att tillvänjas i området finns en stor sannolikhet att den kan orsaka allvarlig skada mot människor och/eller tama djur.

Skrämsel är en åtgärd som konstateras svår att få till effektivt när det kommer till en varg som har ett liknande rörelsemönster. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att det saknas andra lämpliga lösningar och ansökan om skyddsjakt ska därmed beviljas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordningen beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skyddsjakt efter varg till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-20).

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skyddsjakt. Åtgärder som vidtas enligt art och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skyddskraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel

16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skyddsreglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Enligt 9 § jaktförordning (1987:905) står det: För jakt med skjutvapen efter älg, björn, varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår gäller följande begränsningar.

1. Älg får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till solens nedgång.
2. Björn får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.
3. Varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår får jagas bara fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet medge undantag från första stycket. Om flera län är berörda, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen.

Enligt 15 a § jaktförordning (1987:905) får Naturvårdsverket eller, om beslutet fattas av länsstyrelsen, länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet att vid jakt använda belysning utöver vad som är tillåtet enligt 14 §, om det är fråga om skyddsjakt, licensjakt eller jakt som avses i 31 § första stycket.

Enligt 21 § jaktförordning (1987:905): Utöver vad som följer av 20, 20 a och 20 b §§ får den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) i fråga om jakt efter björn, varg, järv, lo, utter, valar och fladdermöss samt när det är fråga om jakt som avses i 24 § eller 31 § första stycket i denna förordning. I övriga fall får länsstyrelsen besluta om sådana undantag. Om flera län är berörda och det är länsstyrelsen som beslutar om undantag, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen. I fråga om vilda fåglar, björn, varg, järv, lo, utter, bäver, mård, iller, skogshare, vikare, valar och fladdermöss samt i fråga om andra vilt levande djurarter som har markerats med N, n eller F i bilagan till artskyddsförordningen (2007:845) får undantag medges endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras, och

3. undantaget behövs för att en sådan begränsad jakt som avses i 23 c § ska kunna genomföras eller behövs av något sådant skäl som anges i 23 a § eller 31 § första stycket denna förordning.

Som framgår av 23 a § jaktförordning (1987:905) ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Enligt 24 d § jaktförordning (1987:905): I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) och, när det gäller skyddsjakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § jaktförordning (1987:905) får Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef [REDACTED] med vilthandläggare [REDACTED] som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över jaktområde

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

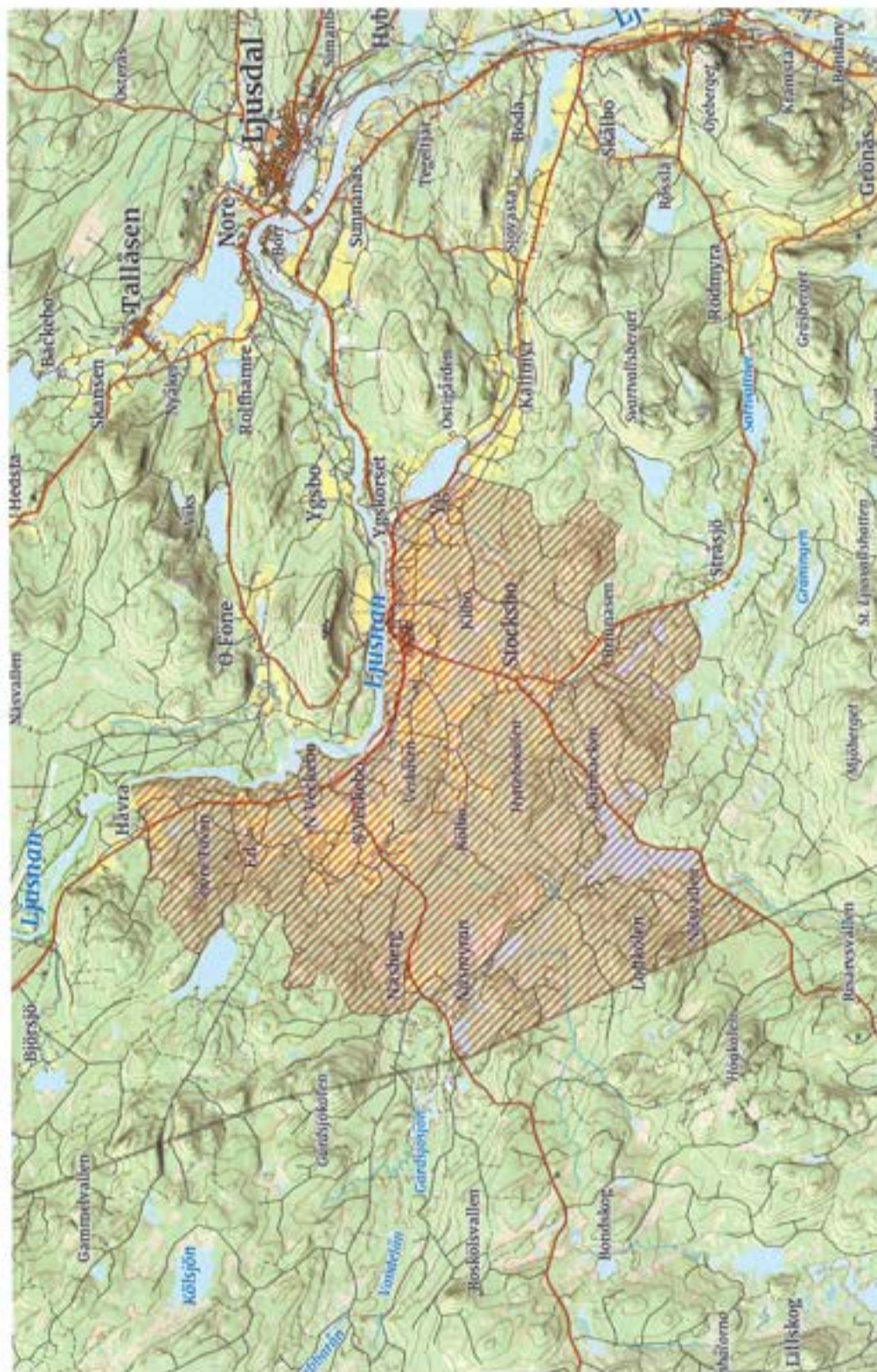
Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 3416-2022.

Bilaga 2 - Karta över jaktområde

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.